

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2439/2019
10.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, сви из ..., које заступа пуномоћник Драган Маричић, адвокат у ..., против туженог ГГ, кога заступа пуномоћник Иван Матијевић, адвокат у ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6967/17 од 10.09.2018. године, у седници већа од 10.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6967/17 од 10.09.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 4673/14 од 19.05.2017. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да на име накнаде нематеријалне штете исплати тужилци АА за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 1.600.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 1.200.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 700.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености износ од 900.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 19.05.2017. године до исплате; ставом другим изреке одбијен је део тужбеног захтева АА на име накнаде нематеријалне штете за претрпљени страх у износу од 100.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености у износу од 100.000,00 динара и на име капитализиране ренте због умањења радне способности у износу од 2.500.000,00 динара, све са законском затезном каматом од 19.05.2017. године до исплате; ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужилци АА на име накнаде материјалне штете исплати износ од 65.265,00 динара са законском затезном каматом од 01.07.2016. године до исплате, а одбијен је део тужбеног захтева на име накнаде материјалне штете у износу од 103.677,00 динара са законском затезном каматом од 01.07.2016. године до исплате; ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев ББ на име накнаде материјалне штете за трошкове лечења тужилце АА у износу од 23.545,00 динара са законском затезном каматом од 01.07.2016. године до исплате и на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове у износу од 750.000,00 динара са законском затезном каматом од 19.05.2017. године до исплате; ставом петим изреке одбијен је тужбени захтев ВВ на име накнаде нематеријалне

штете за претрпљене душевне болове у износу од 750.000,00 динара са законском затезном каматом од 19.05.2017. године до исплате; ставом шестим изреке обавезан је тужени да тужиљи АА накнади трошкове поступка у износу од 1.802.482,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 6967/17 од 10.09.2018. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставовима првом, другом, четвртом, петом, шестом и седмом изреке и обавезан тужени да тужиљи АА исплати на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности износ од 1.477.500,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 492.500,00 динара, за претрпљени страх износ од 394.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености износ од 689.500,00 динара, све са законском затезном каматом од 19.05.2017. године до исплате и на име накнаде материјалне штете износ од 168.942,00 динара са законском затезном каматом од 01.07.2016. године до исплате; ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев АА на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности у износу од 122.500,00 динара, за претрпљене физичке болове у износу од 707.500,00 динара, за претрпљени страх у износу од 406.000,00 динара и за претрпљене душевне болове због наружености у износу од 310.500,00 динара, све са законском затезном каматом и на име накнаде материјалне штете за капитализирану ренту због умањења радне способности у износу од 2.500.000,00 динара са законском затезном каматом; ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев ББ на име накнаде материјалне штете за трошкове лечења тужиље АА у износу од 23.545,00 динара са законском затезном каматом од 01.07.2016. године до исплате и на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове у износу од 750.000,00 динара са законском затезном каматом од 19.05.2017. године до исплате; ставом четвртим изреке одбијен је тужбени захтев ВВ на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове у износу од 750.000,00 динара са законском затезном каматом од 19.05.2017. године до исплате; ставом петим изреке обавезан је тужени да тужиљи АА накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 1.632.806,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате; ставом шестим изреке одређено је да тужиља АА и тужени сnose свако своје трошкове жалбеног поступка; ставом седмим изреке обавезани су тужиоци ББ и ВВ да туженом накнаде трошкове жалбеног поступка у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Тужени је благовремено поднео одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је установио да ревизија није основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању након отварања расправе пред другостепеним судом, дана 01.07.1986. године у ... тужила АА је повређена у саобраћајној незгоди тако што је на њу на пешачком прелазу налетео мотоцикл којим је управљао осигураник туженог ДД. Поводом наведене саобраћајне незгоде ДД је осуђен пресудом Општинског суда у Задру К 62/88 од 14.03.1989. године за кривично дело тешко дело против сигурности јавног саобраћаја из члана 168. става 4. у вези члана 163. ставова 1. и 3. КЗ Савезне Републике Хрватске. У време саобраћајне незгоде тужила је имала ... година.

Тужила је задобила тешке телесне повреде које су узроковале умањење животне активности од 60 % и наруженост средњег степена. Тужила је трпела физичке болове и страх чији су интензитет и трајање наведени у образложењу првостепене пресуде. Непрекидно лечење тужиље са физикалним третманом трајало је око 2 године.

Тужени је 15.09.1987. године тужили АА на име накнаде нематеријалне штете исплатио износ од тадашњих 400.000,00 динара. Наведеном уплатом лимит осигурања од 5.000.000,00 динара на дан настанка штете 01.07.1986. године искоришћен је за 1,50 %.

Према становишту другостепеног суда накнада нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности од 60 % и наружености средњег степена и за претрпљене физичке болове и страх досуђена је тако што су правични износи умањени за 1,50 % с обзиром на то да је тужили исплаћен износ од 400.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете 15.09.1987. године. Тужили није досуђена накнада материјалне штете у висини капитализиране ренте због умањења радне способности захтевана у овој парници 25.11.2013. године јер је то потраживање застарело будући да је штета настала из кривичног дела извршеног 01.07.1986. године за које је наступила апсолутна застарелост протеком рока од 10 година, то јест 01.07.1996. године. Како код тужиље АА није дошло до нарочито тешког инвалидитета тужиоци ББ и ВВ немају право на накнаду штете због нарочито тешког инвалидитета у смислу члана 201. става 3. ЗОО. Потраживање тужиоца ББ на име накнаде материјалне штете застарело је на основу члана 376. ставова 1. и 2. ЗОО јер је захтев за накнаду трошкова лечења поднет 17.12.2007. године.

Неосновани су ревизијски наводи којима се истиче да је накнада штете тужили АА досуђена у нижим износима од припадајућих услед погрешног закључка о висини осигуране суме. Висину осигуране суме другостепени суд је утврдио на основу правилне примене одредаба Закона о основама система осигурања имовине и лица и Одлуке о измени одлуке о одређивању износа на које се мора уговорити осигурање од одговорности за штете причињене трећим лицима при употреби моторног возила, важећих у време настанка незгоде. Имајући у виду да је тужили АА 15.09.1987. године исплаћен на име накнаде нематеријалне штете износ од тадашњих 400.000,00 динара, другостепени суд је на основу налаза и мишљења вештака економско – финансијске струке правилно утврдио да је сума осигурања од 5.000.000,00 динара на дан настанка штете 01.07.1986. године искоришћена за 1,50%. Правичне износе накнаде нематеријалне штете другостепени суд је утврдио правилно примењујући одредбе члана 200. ЗОО на чињенице о последицама које тужила трпи због умањења животне активности од 60% и наружености и о интензитету и трајању физичких болова и страха. Правично утврђене износе накнаде нематеријалне штете, другостепени суд је правилно умањено за 1,5 % с обзиром на то да је сума осигурања искоришћена

претходном исплатом у том проценту. Правичним износима који су одређени побијаном пресудом обезбеђује се принцип што потпунијег задовољења душевне равнотеже тужиле што је основни циљ установљења права на накнаду нематеријалне штете.

Ревизијски наводи којима се истиче да потраживања тужилаца нису застарела јер лечење тужиле АА није завршено нису основани. Побијаном пресудом је на основу правилне оцене налаза и мишљења вештака медицинске струке утврђено да је лечење тужиле завршено истеком рока од 2 године од удеса. Чланом 377. ставом 1. ЗОО прописано је да кад је штета проузрокована кривичним делом, а за кривично гоњење је предвиђен дужи рок застарелости, захтев за накнаду штете према одговорном лицу застарева кад истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења. Апсолутна застарелост гоњења за кривично дело којим је проузрокована штета тужили АА наступа истеком 10 година од дана извршења кривичног дела, то јест наступила је 01.07.1996. године. Тужила је, према цитираном члану 377. ставу 1. ЗОО, имала право да најкасније до 01.07.1996. године захтева накнаду штете. Захтев за накнаду материјалне штете у виду капитализиране ренте тужила је поднела 25.11.2003. године, те је побијаном пресудом захтев одбијен због застарелости на основу правилне примене члана 360. става 1. ЗОО којим је прописано да застарелошћу престаје право захтевати испуњење обавезе. Прекид застарелости потраживања материјалне штете није наступио подношењем тужбе за накнаду нематеријалне штете јер се ради о потраживањима заснованим на различитим чињеницама, па се не могу сматрати истоветним потраживањима без обзира на то што су оба потраживања обухваћена институтом накнаде штете. Накнадно истицање захтева за накнаду материјалне штете уз већ истакнут захтев за накнаду нематеријалне штете сматра се преиначењем тужбе, а са преиначеном тужбом се суштински поступа као са новом тужбом јер је потребан пристанак туженог. Из наведених разлога не може се сматрати да је тужила подношењем тужбе за накнаду нематеријалне штете на основу члана 200. ЗОО прекинула рок застарелости и за накнаду материјалне штете из члана 195. става 2. ЗОО. Тужбени захтев ББ и ВВ за накнаду штете због нарочито тешког инвалидитета тужиле АА у смислу члана 201. ЗОО је правилно одбијен јер код тужиле није дошло до нарочито тешког инвалидитета. Побијаном пресудом је тужбени захтев ББ за накнаду материјалне штете на име трошкова лечења тужиле, који је поднет 17.12.2007. године, одбијен због наступања застарелости на основу члана 377. ЗОО.

Врховни касациони суд је, на основу члана 414. става 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Применом члана 165. става 1. у вези члана 154. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију јер није био потребан за ову парницу.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић